

syn af store områder, der nu ikke er noget særligt tilsyn undergivet, tillige skulle overtage tilsynet med hele det område, der nu henhører under det kommunale maskintilsyn. Tilsammen ville det blive en så omfattende udvidelse af tilsynets område, at man må være i tvivl om, hvorvidt det ville være muligt at tilvejebringe en hertil svarende udvidelse af tilsynets administrative rammer. Under hensyn til det anførte er det derfor foreslået, at det kommunale maskintilsyn opretholdes, men der er dog foreslået forskellige ændringer i de nuværende bestemmelser, som skulle kunne bidrage til at forøge dette tilsyns effektivitet. Der henvises herom til de senere bemærkninger.

Med hensyn til den rolle, som er til-tænkt henholdsvis *politiet* og *embedslægerne* i tilsynet med den almindelige arbejderbeskyttelseslovgivning, henvises til de senere bemærkninger herom.

I øvrigt skal der til de enkelte paragrafer i dette afsnit gøres følgende bemærkninger:

Arbejdstilsynet.

Til § 49.

Da lovens område vil blive langt videre end fabriklovens, er det naturligt at ændre den hidtidige betegnelse for tilsynet. Dette benævnes efter forslaget arbejdstilsynet og chefen for direktoratet direktør for arbejdstilsynet.

Bestemmelsen i paragraffens *stk. 2* svarer til den i fabrikloven af 1913 § 31, næstsidste stykke, indeholdte bestemmelse. I henhold hertil er der under 14. juni 1921 af indenrigsministeriet udfærdiget forskrifter for arbejds- og fabriktilsynets virksomhed.

Til § 50.

Allerede da man gennemførte fabrikloven af 1901, var man klar over, at man i de virksomheder, der blev inddraget under tilsyn efter loven, måtte regne ikke blot med en ulykkesrisiko, men også med en sundheds- og sygdomsrisiko. Arbejds- og fabriktilsynet blev imidlertid ikke i den anledning udstyret med nogen fast lægelig medhjælp, hvilket måtte føles som et savn. I fabrikloven af 1913 indsattes derfor i § 32, sidste *stk.*, en bestemmelse om, at embedslæger under sundhedsstyrelsen skulle deltage i tilsynet for de sundhedsmæssige foranstaltningers vedkommende. Der blev endvidere i medfør af samme paragraf under 14. juni 1921 af indenrigsministeriet udfærdiget forskrifter for samarbejde mellem embedslægerne og fabriktilsynet.

De forløbne år har imidlertid vist, at det tilsigtede samarbejde mellem fabriktilsynets teknikere og embedslægerne ikke har nået de resultater, som man formentlig håbede på i 1913, og at det ikke vil være muligt ad denne vej at nå frem til en effektiv bekæmpelse af den sundheds- og sygdomsrisiko, som snarest er blevet forøget i det moderne industriarbejde med dets anvendelse af allehånde kemiske råstoffer og hjælpemidler og dets stadig større mekanisering og rationalisering. Kampen mod den moderne industris ulykkes- og sundhedsfarer er blevet så vigtig, så vanskelig og så omfattende, at den kun kan tages op med udsigt til held gennem et intimt samarbejde mellem teknikerne og læger, der gennem deres uddannelse er blevet fortrolige med arbejds-hygienen i alle dens forskellige former. Ikke blot udlandets erfaringer, men også erfaringerne her fra landet viser dette. Efter at der i 1931 blev knyttet særlige, honorarlønnede fabriklæger til fabriktilsynet, har dette været i stand til at optage en systematisk kamp mod arbejdslivets sundheds- og sygdomsrisiko. Årsberetningerne fra direktoratet for arbejds- og fabriktilsynet indeholder talrige vidnesbyrd om værdien heraf.

De såvel her i landet som i udlandet indhøstede erfaringer viser imidlertid tillige, at fabriktilsynets indsats vinder meget i sikkerhed, når det selv råder over et laboratorium. Dettets hovedopgave er da at udføre sådanne kemisk-fysiske undersøgelser, der er nødvendige for at klarlægge de med arbejdsforholdene forbundne sundheds- og sikkerhedsmæssige problemer, samt at løse opgaver af mere mekanisk art af betydning for arbejderbeskyttelsen. Inden for den første gruppe af opgaver skal man eksempelvis nævne luft- og støvanalyser, undersøgelser af de farlige organiske opløsningsmidler; undersøgelse af råmaterialers og hjælpestoffers indhold af den silicosefremkaldende kiseltsyre eller af bly med henblik på blyforgiftning, undersøgelse af stoffer, der fremkalder ekzemer og hudirritationer af forskellig art. Som eksempler på opgaver af mere mekanisk art skal nævnes undersøgelser vedrørende forbedring af maskinbeskyttelser, vedrørende afsugningsforanstaltninger og belysning, undersøgelser af, hvorvidt personlige beskyttelsesmidler — såsom friskluftsmasker og andre indåndingsmasker, beskyttelsesskærme og -briller, håndbeskyttelser — er tilstrækkeligt effektive og iøvrigt formålstjenlige.

Ved teknikernes og lægernes forenede indsats og gennem sit siden 1946 virkende